

บทเทศน์และข้อคิด วันศุกร์ที่ 16 ตุลาคม 2026

นักบุญเฮดวิกแห่งแคว้นซีลีเซีย ศต 13

และนักบุญมาร์การีตา มาริอา อาลาก็อก ศต 17

บทอ่านประจำวันนี้:

อฟ 1:11-14 — ในพระคริสตเจ้า เราได้รับเลือกให้เป็นประชากรของพระเจ้า และได้รับ “ตราประทับแห่งพระจิตเจ้า”

สดด 33 — “ประชากรที่องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเลือกสรรไว้เป็นกรรมสิทธิ์ย่อมเป็นสุข”

ลก 12:1-7 — พระเยซูเจ้าทรงเตือนให้ระวัง “เชื้อแบ่งแห่งความหน้าซื่อใจคด” และตรัสว่า “อย่ากลัวเลย ท่านมีค่ามากกว่านกกระจอกจำนวนมาก”

นักบุญทั้งสององค์เป็นเหมือนภาพสองภาพที่ช่วยอธิบายพระวาจาวันนี้:

- นักบุญเฮดวิกแห่งแคว้นซีลีเซีย—ความรักที่ก้มลงไปสัมผัสผู้ยากไร้
- นักบุญมาร์การีตา มาริอา อาลาก็อก—ความรักที่ยังลึกเข้าไปในพระหฤทัยของพระเยซูเจ้า

กล่าวได้ว่า องค์หนึ่งสอนเราให้มี “เท้าที่เดินไปหาผู้ทุกข์ยาก” อีกองค์หนึ่งสอนให้มี “หัวใจที่พักอยู่ในพระหฤทัยพระเยซูคริสตเจ้า”

“พระเจ้าทรงนับเส้นผม—แต่เราอาจลืมนับน้ำตาของกันและกัน”

มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับนักบุญเฮดวิกแห่งซีลีเซียว่า แม้ท่านจะเป็นดัชเชสผู้สูงศักดิ์ มีทรัพย์สิน มีตำหนัก และมีข้าราชการบริพารมากมาย แต่ท่านชอบเดินเท้าเปล่า เพื่อร่วมความลำบากกับคนยากจน สามิของท่านรู้สึกไม่สบายใจ จึงไปขอให้พระสังฆราชช่วยออกคำสั่งว่า “ขอให้เฮดวิกสวมรองเท้าเสียที เพราะการที่ดัชเชสเดินเท้าเปล่านั้นไม่เหมาะสม” พระสังฆราชจึงมอบรองเท้าคู่หนึ่งให้ และกำชับว่า “ต่อแต่นี้ ท่านต้องพกรองเท้าคู่นี้ติดตัวเสมอ” เฮดวิกก็ทนบอบอย่างเคร่งครัด ท่านพกรองเท้าคู่นั้นไปทุกแห่งจริง ๆ — แต่เอาเชือกผูกแล้วแขวนไว้ที่แขน ส่วนเท้ายังคงเปล่าเหมือนเดิม! เมื่อมีคน

ถาม ท่านก็ตอบอย่างซื่อ ๆ ว่า “พระสังฆราชสั่งให้ข้าพเจ้าพรองเท้า แต่ไม่ได้บอกว่า ต้องใส่ที่เท้า!”

แม้ว่านี่เป็นเรื่องเล่าตามตำนาน แต่สะท้อนบุคลิกของท่านได้ดี คือเป็นสตรีสูงศักดิ์ที่ไม่ยอมให้ฐานะของตนแยกตนออกจากคนยากจน ธรรมเนียมเรื่องการเดินเท้าเปล่าของท่านยังทำให้เกิดขนมปังรูปพื้นรองเท้าที่เรียกว่า “Hedwigsohlen” ซึ่งเคยแจกแก่ผู้ยากไร้ในวันฉลองของท่านด้วย เรื่องนี้แต่มีคำถามที่เป็นข้อคิดซ่อนอยู่: เราใช้ศาสนาเพื่อปกป้องภาพลักษณ์ หรือใช้ความเชื่อเพื่อเข้าใกล้ความทุกข์ของมนุษย์?

พระเยซูเจ้าตรัสในพระวรสารวันนี้ว่า “จงระวังเชื้อแป้งของชาวฟาริสี คือความหน้าซื่อใจคด” เชื้อแป้งมีเพียงนิดเดียว แต่สามารถแทรกซึมเข้าไปในแป้งทั้งก้อนได้ *ความหน้าซื่อใจคดก็เช่นกัน เริ่มจากเรื่องเล็ก ๆ — พุดอย่างหนึ่งแต่ทำอีกอย่างหนึ่ง ภายนอกศรัทธา แต่ภายในแข็งกระด้าง ภายนอกยิ้มแต่ภายในอิจฉา ภายนอกกล่าวว่า “ขอพระเจ้าอวยพร” แต่ไม่เคยยื่นมือช่วยเหลือใครเลย บางครั้งเราอาจใส่ “รองเท้าแห่งศาสนา” อย่างสวยงาม แต่ไม่เคยเดินไปหาคนที่กำลังเจ็บปวด*

เราอาจมีรูปพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าอยู่ในบ้าน แต่หัวใจของเรายังปิดประตูใส่คนที่ทำให้เราผิดหวัง, เราอาจมาวัดเป็นประจำ แต่ยังนิทา ตัดสิน หรือทำให้คนในบ้านรู้สึกว่าเขาไม่มีคุณค่า พระเยซูเจ้าไม่ได้ตำหนิการปฏิบัติศาสนา แต่ทรงเตือนว่า อย่าให้ศาสนา กลายเป็นหน้ากากซ่อนหัวใจที่ไม่ยอมรัก

นักบุญเฮดวิก เกิดในครอบครัวขุนนางราว ค.ศ. 1174 ต่อมาได้อภิเษกสมรสกับเจ้าชาย เฮนรี ดยุกแห่งซีลีเซีย (ซีลีเซีย/Silesia เป็นแคว้นประวัติศาสตร์ในยุโรปกลาง ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ทาง ตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศโปแลนด์ และมีบางส่วนอยู่ใน สาธารณรัฐเช็ก กับ ประเทศเยอรมนี) มีบุตรเจ็ดคน ท่านไม่ได้หนีจากโลก แต่ใช้ตำแหน่งและทรัพย์สินสร้างอาราม โรงพยาบาล ช่วยเหลือคนยากจน หญิงม่าย เด็ก กำพร้า ผู้ป่วย และนักโทษ

ชีวิตของท่านมิได้ปราศจากความทุกข์ ท่านสูญเสียสมาชิกในครอบครัวหลายคน และใน ค.ศ. 1241 เฮนรีที่ 2 บุตรชายของท่าน ถูกสังหารในยุทธการเลกนีตซา ขณะต่อต้าน กองทัพมองโกล เฮดวิกจึงไม่ได้ช่วยคนทุกข์จากบนระเบียงของพระราชวัง แต่ช่วยพวกเขาจากหัวใจของมารดาที่เคยร้องไห้มาก่อน คนที่ไม่เคยยอมให้หัวใจแตก มักพุด

ปลอดภัยได้อย่างสวยงาม แต่คนที่เคยหัวใจแตก และยอมให้พระเจ้ารักษา จะรู้ว่าจะนั่งเงียบ ๆ ข้างผู้กำลังร้องไห้อย่างไร

นักบุญมาร์กัรिता มารีอา อาลาก็อก ก็พบความทุกข์อีกแบบหนึ่ง ท่านเกิดที่ประเทศฝรั่งเศสใน ค.ศ. 1647 สูญเสียบิดาตั้งแต่วัยเยาว์ เคยเจ็บป่วยรุนแรงอยู่หลายปี และเมื่อเข้าอารามคณะแม่พระเสด็จเยี่ยมที่ปาเรย์-เลอ-โมนีอาล ประสบการณ์ทางจิตของท่านไม่ได้รับการยอมรับทันที หลายคนสงสัย บางคนคิดว่าท่านหลงผิด

ระหว่าง ค.ศ. 1673-1675 ท่านเล่าว่าได้รับการเผยแสดงเกี่ยวกับพระหฤทัยของพระเยซูเจ้า โดยเฉพาะวันที่ 27 ธันวาคม ค.ศ. 1673 วันฉลองนักบุญยอห์น อัครสาวก พระเยซูเจ้าทรงให้ท่านพักศีรษะใกล้พระหฤทัย และทรงเผยให้เห็นความรักที่ทรงมีต่อมนุษย์ ต่อมาคุณพ่อโกลด เดอ ลา โกลอมบิแยร์ พระสงฆ์เยสุอิต จึงช่วยไต่ตรองและสนับสนุนพันธกิจของท่าน ความศรัทธาต่อพระหฤทัย การเผาศีลมหาสนิทในชั่วโหม่งศักดิ์สิทธิ์ และการรับศีลมหาสนิทวันศุกร์ต้นเดือน จึงค่อย ๆ แพร่หลายออกไป

สิ่งสำคัญไม่ใช่เพียงว่า “ท่านได้เห็นอะไร” แต่คือ **สิ่งที่ท่านเห็นเปลี่ยนหัวใจของท่านอย่างไร?** พระหฤทัยของพระเยซูเจ้าไม่ได้เป็นเพียงรูปหัวใจที่มีเปลวไฟ มงกุฎหนาม และไม้กางเขน แต่เป็นหัวใจของพระเจ้าผู้ทรงรักมนุษย์ แม้มนุษย์จะไม่ตอบรัก เป็นหัวใจที่ถูกแทง แต่ยังคงเปิดอยู่ เป็นหัวใจที่ถูกปฏิเสธ แต่ไม่หยุดให้อภัย

นี่สอดคล้องกับพระวรสารวันนี้อย่างงดงาม เมื่อพระเยซูเจ้าตรัสว่า “นกกระจอกห้าตัวมิใช่ขายกันเพียงสองเหรียญหรือ ถึงกระนั้นไม่มีนกสักตัวเดียวที่พระเจ้าทรงลืม แม้แต่เส้นผมทุกเส้นบนศีรษะของท่านก็ถูกนับไว้หมดแล้ว อย่างแล้วเลย ท่านมีค่ามากกว่านกกระจอกจำนวนมาก” ในสมัยนั้น นกกระจอกเป็นอาหารราคาถูกมาก ซื้อสองเหรียญได้นกห้าตัว ราวกับตัวที่ห้ำเป็นของแถม ไม่มีใครให้ราคาแก่นันด้วยซ้ำ

แต่น่าแปลกใจ พระเยซูเจ้าตรัสว่า **นกตัวที่โลกถือว่าเป็นของแถม พระเจ้าก็ไม่ทรงลืม** บางคนในโลกปัจจุบันรู้สึกว่าตนเองเป็นเหมือน “นกตัวที่ห้ำ” — ไม่มีใครเลือก ไม่มีใครฟัง ไม่มีใครต้องการ ผู้สูงอายุที่ถูกหลานไม่มีเวลาให้ เด็กที่ถูกเปรียบเทียบกับคนอื่นคิดว่าตนไม่มีความสามารถ คนยากจนที่สังคมมองผ่าน ผู้ป่วยที่รู้สึกว่าตนเป็นภาระ หรือแม้แต่พระสงฆ์และนักบวชบางคนที่ได้รับใช้มานาน แต่กลับรู้สึกว่าตนถูกลืม วันนี้พระเยซูเจ้า

ตรัสกับทุกคนว่า “สำหรับโลก เธออาจเป็นของแถม แต่สำหรับเรา เธอไม่เคยเป็นส่วนเกิน เราไม่ได้เพียงรู้ชื่อของเธอ แม้เส้นผมของเธอ เราก็นับไว้แล้ว”

บทอ่านจากจดหมายถึงชาวเอเฟซัส ย้ำว่า เราได้รับเลือกในพระเยซูคริสต์เจ้า และได้รับการประทับตราด้วยพระจิตเจ้า ตราประทับนี้ไม่ได้หมายความว่า ชีวิตจะไม่มีบาดแผล แต่หมายความว่า *ในทุกบาดแผลเรายังคงเป็นของพระเจ้า ในวันที่คนอื่นปฏิเสธเรา พระเจ้ายังทรงเรียกเราว่า “ของเรา” ในวันที่เราไม่เห็นคุณค่าของตนเอง พระองค์ยังทรงมองเห็นคุณค่าที่พระองค์ทรงวางไว้ในเรา*

พระศาสนจักรในยุคนี้ไม่ต้องการเพียงถ้อยคำที่ถูกต้อง แต่ต้องการหัวใจที่สัตย์จริง โลกไม่ได้ขาดคนพูดเรื่องความรัก แต่ขาดคนที่ยอมเสียเวลาเพื่อรักจริง

นักบุญเฮดวิกสอนเราว่า อย่ากลัวให้เท้าของเราเปื้อน เมื่อเดินไปหาคนทุกข์

นักบุญมาร์การีตา มาริอาสอนเราว่า อย่ากลัวให้หัวใจของเราแตก เมื่อรักอย่างพระเยซูเจ้า และพระวรสารวันนี้สอนเราว่า อย่ากลัวมนุษย์จนต้องสวมหน้ากาก เพราะเรามีคุณค่ามากเกินกว่าจะดำเนินชีวิตอย่างไม่จริงใจ

เมื่อออกจากวัดหลังมิสซาวันนี้ ขอให้เราไม่เพียงพกรูปพระหฤทัยไว้ในกระเป๋า แต่จงนำพระหฤทัยของพระเยซูออกไปในชีวิตจริง ให้เท้าของเราเดินไปหาคนที่ถูกลืม ให้มือของเรายื่นออกไปหาคนที่กำลังล้ม ให้ปากของเราหยุดคำพูดที่ทำร้าย และให้หัวใจของเราเปิดรับคนที่โลกถือว่าไม่มีค่า เพราะวันหนึ่ง เมื่อเรายืนอยู่ต่อพระพักตร์พระเจ้า พระองค์อาจไม่ตรัสถามว่า “เจ้ามีรองเท้าคู่สวยไหม?” แต่พระองค์จะตรัสถามว่า “ด้วยรองเท้าคู่นั้น เจ้าเคยเดินไปหาใครบ้าง?”

วันนี้ขอให้นักบุญเฮดวิกและนักบุญมาร์การีตา มาริอา อาลาก้อก โปรดวิงวอนเพื่อเรา ให้เรามีหัวใจที่สัตย์จริง ไม่ใช่หัวใจที่แสดงว่ารัก แต่เป็นหัวใจที่กล้ารัก ไม่ใช่หัวใจที่เพียงพูดถึงพระเจ้า แต่เป็นหัวใจที่ทำให้ผู้อื่นสัมผัสได้ว่า — เขาไม่ใช่ส่วนเกิน เขาไม่เคยถูกลืม และเขามีค่ามากกว่านกกระจอกจำนวนมาก อาแมน

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเชนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ